

ישראל צפוסקר ישראלי בגליל העליון

חודש האמנות מתחיל בצפת. בסוף אר- גוסט, בשבוע אשר יוקדש כולו לקולנוע הישראלי - מיבצע ראוי לשבת, בעיקר בהתחשב עם ההיצע המוגבל שיש בשטח זה.

מארגני השבוע - עיריית צפת, משרד התיירות ואיגוד בתי-המלון בצפת - מתכננים לפתוח בהצגת בכורה גלילית של השוטר אזולאי, שכבר הוכיח את יכולתו הקופתית הרבה, במקומות אחרים בארץ.

המאורע החגיגי ביותר של השבוע תהיה הצגת-הבכורה העולמית של 7 פעמים ביום, הקרפודוקציה הישראלית הקנדית החשובה, אשר תזכה בהזדמנות זו בחסות רשי- מית של נציגי ממשלת קנדה וישראל גם יחד.

ואילו כל מי שרוצה לדעת מה כואב לסרט ישראלי, יוכל לגלות זאת בערב המוקדש לסרטים אמנותיים קצרים של ז'אק קתמור, יגאל בורשטיין ואחרים (ר) אכן, סרטים אלה רומזים למה שאנשי הקולנוע הצעירים היו רוצים לעשות אבל אינם יכולים להרשות לעצמם לעשות). ולהשלמת התמונה, יוקדש הערב שלאחריו לזיכוכת פומבי על בעיות הסרט הישר- אלי; והאל הטוב יודע, שאם יזכירו שם את כל הבעיות לא ייגמר הוויכוח גם אחרי שבוע.

בערב האחרון עומדים המארגנים לה- עניק פרסים לבמאי, לשחקן ולשחקנית המצטיינים של השנה. במקום כבר קורי- אים לפרסים אלה צפוסקרים (צפת, בהב- רה אשכנזית, נקראת צפוס). ואם אין הם באים לידו ביטוי בפסלונים מוזהבים, הרי לדברי המארגנים יהיה להם ביטוי מקסים עוד יותר, בצורת צ'יק. אולי זאת הדרך לעודד את הסרט הי- ישראלי.

ישראלים בעולם צ'או פדריקו, שלום גדעון

גדעון בכמן הוא בחור ישראלי, לפי כל הסימנים, אשר נולד בגרמניה, וגוסע לארצות-הברית (ארץ המוצא של הוריו) בהיותו בן עשרים. שם הוא התמסר לביי- קורת קולנוע, בכתב, ובעל פה, כשדר בתחנת-רדיו, וזכה אפילו לתהילה מסו- יימת בשל העזות שאלותיו. למשל, כאשר ראיין מאפר הוליוודי מפורסם, פתח בי- שאלה הבאה: "כמה שקיות מתחת לעי- ניים כיסית כבר בקריירה שלך". בין האנשים אותם סייע בכמן, באמצעיו הצנועים, לפרסם באמריקה, היה גם ה- במאי פדריקו פליגי, וזאת עדיין בתקופה

פליגי ובכמן הענק הזועם

בה נחשב כמעט לאלמוני, לפני החיים המתוקים ושמונה וחצי. כמובן שמאו עברו שנים רבות, בכמן הפך ממבקר לבמאי סרטים דוקומנטריים, ופליגי, כנראה מתוך הכרת תודה על הש- נים הנה, הסכים להרשות לו ולצוות במאי טלוויזיה להסתובב על בימת הצילום של טאטריקו, ולאסוף רשמים לקראת תכנית דוקומנטרית שהתכנן בכמן לעשות. ואכן, התוצאות של יוזמה זו הן בלתי שגרתיות בדיוק כמו הנושא. התוכנית,

דאגלס והאקמן: משפחה מתוסכלת

אלה ברורים לכל צופה ממוצע, גם ללא הסברים. אולם אין זה אלא עניין פעוט, בהשוואה להתרגשות האמיתית שמסוגל לעורר מלווין דאגלס המנוח, בתפקיד האב, אשר מדריך עדיין את בנו בדרך הביתה, אותה עבר במשך שנים, או מנסה לרכוש בהגנב את אהדתו, משום שהוא יודע, כי בהכרה מלאה לא יזכה לה. ג'ון האקמן, דמות הבן, כנה ואמיתי, אם כי, בגלל התסריט, הוא נראה לעיתים מתוסבך ומסוכסך עם עצמו, לפי מרשמים הדומים יותר מדי לסיגנון המלודרמה המשפחתית האמי- יקאית הממוצעת.

אמנם לא מדובר כאן באב רגיל או בן ממוצע, אולם אין ספק, שמרבית הבנים ואבות ימצאו משהו מעצמם בדמויות אלה.

חוסך שבטו אוהב בנו

מעולם לא שרתי לאבי (סטודיו, תל-אביב, ארה"ב) - זהו סרט טוב ועצוב על יחסים בין אב שתלטן ונוקשה, המתקרב לגיל שמונים, לבין בנו המבוגר, סופר ומורה, שהתאלמן לפני זמן קצר ומוסה לשקם את חייו שלו, מבלי לפגוע בהוריו.

זהו סרט טוב משום שהוא מציג באור נכון בעייה כאו- בה: ככל שההורים הם טרדנים, בלתי-ניטבילים ומסרבים להכיר בהתבגרות צאצאיהם, הם בסופו של דבר בכל זאת הורים וקשה להשליך אותם הצידה כסחבה בלה. זאת ועוד: הזיקנה היא המחלה הנוראה ביותר, או כפי שמג- דיר רופא בסרט: "אנו מצליחים אמנם להאריך את חיי האדם, אבל לא יותר מזה, וקשה לדעת אם הדבר הוא לטוב או לרע?"

וזהו סרט עצוב משום שאפשר לראות בו מצד אחד, התפוררותו האיתית של זקן גאה, אשר עמד כל חייו ברי- שות עצמו, והוא נראה עדיין זקוף כאלון ותקיף כאיש במלוא אונו, אלא שיחד עם זאת, זכרונו מתמלא חורים, הוא שוקע בהזיות העבר, הוא חוזר שוב ושוב על אותם דברים ואנכיות הזיקנה מראה שניה בכל עצמתו.

וזהו פרט עצוב, משום שהוא מראה, כי בסופו של דבר, אין ישועה לזיקנה. הבן, עם כל יסורי המצפון, מוכרח להמשיך ולחיות את חייו; האב, עם כל השוני, צפוי לגו- רל דומה מאוד: הוא נשכח ונמחק מתודעת ילדיו. רק במבט לאחור נזכרים בכל מה שאפשר היה לעשות כדי לרכך מעט את היחסים, ולהנעים במקצת את החיים הי- משותפים.

אמנם, מאחר והתסריט מבוסס על מחזה, סובל הסרט הרבה פעמים מדברנות יתר, במיוחד בכמה סצינות בהן מסביר הבן את רגשותיו באריכות מיותרת, מאחר ורגשות

קו לציפור בין העצבים

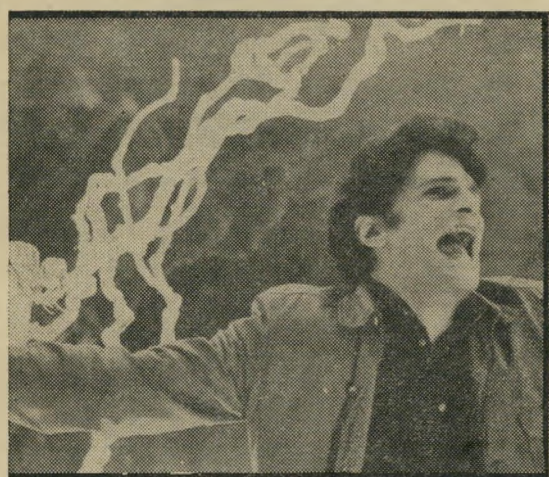

הציפור בעלת כנפי הבדולח (ארמון-דוד, תל-אביב, איטליה) - סרט זה הוא מה שהאמרי- קאים קוראים: סוג ב' מקצועי. הכוונה לסרט העשוי בתקציב קטן יחסית, בהשתתפות כוחות שאינם נמנים על העלית, אבל המסוגל, במידה ונעשה באמת במקצועיות, לקטוף פירות שסרטי א' אחרים אינם מגיעים אליהם לעולם.

וזה בדיוק מה שקרה לסרט זה, אחד מאלופי הקופה של איטליה בשנה האחרונה. סיפור המתח עליו מבוססת העלילה, מגלגל חקירת רצח שתומה, בה מנסים ללכוד רוצח חולני, החורג נשים ללא כל סיבה הנראית לעין, ומלגלג למשטרה שאינם מסוגלת להתחקות על עקבותיו.

הבמאי דאריו ארג'נטו, נטל סיפור זה וקישט אותו בכל המוסכמות הידועות של סיפור-מתח וזוועה: חדר אטום עם רוצח המקיס בדלת, דמות אדם הצועד באלומת אור יחידה, על פני מסך חשוך, בית מט לנפול, צייר מסר רף האוכל התולים, ועוד כיוצא בזה. העריכה, הצילום, והן הופעת השחקנים, מורטים בהצלחה רבה על עיני הצר- זה, המנסה לשווא לנחש איזה מן החשודים המוצעים, הוא הרוצח האמיתי.

יתכן אמנם שהוויזיקים והמוסיקים בסיפורי מתח ינחשו זאת בשלב מסוים, ומצד שני, אלה הרגילים לחזדהות עם

טוני מוזאנטה: המקצוע מפחידן

הדמויות על המסך ימצאו אותן כאן סטריליות וחסרות עומק עד כדי כך, שלא יהיה להם במה להאחי.

אבל בסך הכל, זהו סרט מתח מקצועי, נוכחותם של פנים מוכרות כמו אנריקו מאריה סאלונגו, טוני מוזאנטה וסוזי קנדאל, עוזרים בכל הפרשה, ואילו המוסיקה של אנו מוריקונה מקשטת את כל העניין בצליליו המזוירים המוכרים כבר היטב ממערבוני איטליה.

*** לידה בקובלנקה (גת, אר- צות-הברית) - האחים מארקס מדגימים כמה מן התעלולים האבסורדיים, הדיאלוגיים המטורפים והסיטואציות המשוגעות, אשר פירסמו אותם בשנות השלושים. מצד חיק גם היום.

*** פאום הקטן והאלפי הגדול (אלנבי, ארצות-הברית) - היחסים המור- זרים בין שני רוכבי אופנועים מקצועיים בסרט, המתאר צעירים החיים בשולי הי- חברה האמריקאית וניזונים מתלומות כא- שר המציאות אינה משייכה רצון. האווי- רזה והדמויות משכנעים הרבה יותר מן הסיפור או הפעילות.

*** פרסי (ברי-יהודה, אנגליה) - קור- רות השתלחן הראשונה בהיסטוריה של אברמי, על כל הבדיחות הכרוכות בכך. קומדיה בלתי יומרנית עם רגעים משי- עשעים רבים.

*** קם (פריז, אנגליה) - סיפור- רגיש של נער בן 12, המגדל נץ, בעיירת כורים קשוחה בצפון אנגליה, מצביעה ב- עליל על האנכיות והאדישות של כל אדם בפני רעהו. סרט יוצא דופן.

בכלל לנגוע בתוכנית בגלל הלשון הגור- עות הנשמעת בתוכה, ועד עתה היא הוצי- גה רק בארצות סקנדינביה. לתשומת-ללב הטלוויזיה הישראלית. האם יש לנו סיכוי?

תדרוך תל-אביב

*** התפשטות (פאר, ארצות- הברית) - מילוש (אהבותיה של בלונדי- נית) פורמן, מתאר את פער הדורות באמ- ריקה, כפי שהוא נראה בעיני בן העולם הישן, בהומור ובהרבה אהבת אנוש. כדאי לראות.

*** למות מאהבה (גורדון, צר- פת) - טרגדיה אמיתית: מורה מתאהבת באחד מתלמידיה, מגודה מן החברה ולב- סוף מתאבדת. הבמאי אנדרה קאיאט, מא- שים בכך את משכילי צרפת הדוברים גבוהה, אבל בעצם חיים עדיין בשטחים רבים, במושגים של ימי הביניים. משחק מעולה של אני ג'יררדו.

המוכנה צ'יאו פליגי מציגה את הבמאי הגדול ברגעי רוגו וברגעי הרהורים, ולא פעם נשמעות הערותיו ותגובותיו אשר הוקלטו ללא ידיעתו. זאת משום שבכמן, המנוסה כבר בתוכניות וסרטים תעודיים מסוג זה, שכח לציין בפני פליגי ובפני שאר אנשי הצוות מתי הוא מצלם, ובעי- קר מתי הוא מקליט, והתוצאות הן בלתי אמצעיות בהתאם.

כך למשל, גילה לפתע אחד מכוכבי הסרט, האמריקאי מרטין פוטר, שבכמן מצלם אותו שעה שהוא מתווכח עם המ- פיקים על ענייני כספים. פוטר יצא מבי- ליו וברוב כעסו, צרח מול מצלמה ומיקי- רופון פתוח: "זה כבר יותר מדי, אתה עם הטלוויזיה המ..... שלך, אני מקווה ש- לא תוכל להשתמש באף חתיכה מ..... אחת של סרט".

אלא שבכמן השתמש, גם בהתפרצות זאת של פוטר וגם בהתפרצויות ומריבות רבות אחרות. והדבר הוסיף כמובן לא מעט פלפל לדיוקן של פליגי ושל שיטות עבודתו. אולי אפילו יותר מדי פלפל, משום שתחנות טלוויזיה רבות מפתחות